



Bakıda mühafizəçilərlə mağaza işçiləri arasında dava - 13 nəfər həbs edildi
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 9 iyun 2017-ci il Cümə № 123 (6737) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Evi yanan köçkünlər kömək istəyir



Menzilləri kül olan vətəndaşlar gecəni yataqxananın koridorlarında keçiriblər

yazısı səh.3-də

Turagentlərə ciddi zərbə - nağd pul qadağası

yazısı səh.3-də

Parlamentin terror təşkilatlarını tanımasına zərurət yoxdur, çünki...

yazısı səh.6-də

Ali məktəblərə imtahansız qəbul imkanı, yoxsa pul tələsi?

yazısı səh.13-də

Bölgəni silkələyəcək düyməyə basıldı-Kürdüstan dövləti üçün referendum

yazısı səh.7-də

Rüstəm İbrahimbəyov:

"Azərbaycan vətəndaşlarına Rusiya pasportları verilməsi təhlükəli məsələdir"

yazısı səh.7-də

17 min abituriyentin 100 baldan aşağı yığmasının səbəbi

yazısı səh.13-də

Elçin Əmiraslanov 9 gündür açıq edir

yazısı səh.4-də

Sülhə yox, savaşa aparan Qarabağ danışıqları

yazısı səh.11-də

Ramazan ayının 14-cü günü

İftar 20.26. İmsak 03.09-dək (QMI)

14-cü günün duası: "İlahi, bu gün məni düzgün əməllərdə çəşib səhv etdiyim işlərə görə məzəmmət etmə! Belə bir gündə Səndən üzr diləyirəm, etdiyim xəta və günahlara görə məni bağışla! Öz qüdrətinlə məni bəlalara hədəf qərar vermə! Ey müsəlmanların Əzəmət və İzzəti!"

İftar duası: "Allahım, Sənin rızan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinlə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey bağışlayan Allah, günahlarımı bağışla".
ALLAH ORUCUNUZU QƏBUL ELƏSİN!

Dövlətdə daha bir kadr islahatı gözlənilir

ÖLKƏNİN YENİ BAŞ NAZİRİ -

İDDİALAR VƏ SENSASİYON ADLAR

Prezident seçkilərində də dövlət başçısı İlham Əliyev hakim komandada ciddi dəyişikliklər edəcək; Prezident Administrasiyasında başlamış kadr dəyişikliyi bunun, sadəcə, anonsudur...



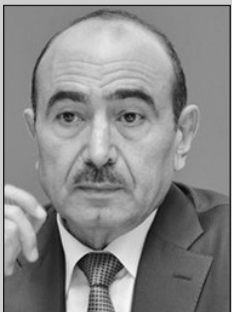
musavat.com
Togrul İsmayil

yazısı səh.6-də

İran qaynayır, Azərbaycan nə etsin?

Ekspertlər "Azərbaycan İran ətrafında və daxilində baş verənlərə necə reaksiya verməli, təhlükəsizliyi üçün hansı tədbirləri görməlidir" sualına cavab verir

yazısı səh.8-də



Əli Həsənov:

"Bu gün demokratiya barədə bar-bar bağırınlar..."

yazısı səh.6-də



Bjezinskidən ölümqabağı Azərbaycanla bağlı ilginç proqnoz və xəbərdarlıqlar

yazısı səh.4-də



Professor İlham Rəhimov:

"Ölüm cəzasının faydalı və ya faydasız olduğunu ölçmək çətindir"

yazısı səh.5-də

Yunun 7-də Yasamal rayonu ərazisində məcburi köçkünlərin yaşadığı yataqxanada güclü yanğın olub. Yanğın binanın 3-cü, 4-cü və 5-ci mərtəbələrini əhatə edib. Bina bir bloku tamamilə yanıb. Nəticədə isə məcburi köçkün ailəsinə zərər dəyib.



olan televizor istidən partladı. Bütün məişət əşyalarımız yarsız vəziyyətə düşdü. Buranın elektrik xətləri bərabər vəziyyətdədir. Dəfələrlə qısa qapanma nəticəsində yanğın baş verib. Bununla bağlı müvafiq şəxslərə də müraciət etmişik ki, yataqxananın naqillərinin hamısının üstü açıqdır. Çox acınacaqlı vəziyyətdə yaşayırdıq, indi də yanğın nəticəsində daha da pis günə düşdük. Cənab prezidentdən xahişimiz budur ki, bizi evlə təmin etsinlər. Artıq bu cür şərait

"Yeni Müsavat"ın əməkdaşı olaraq yanan yataqxanada olub, məcburi köçkünlərin vəziyyəti ilə maraqlandıq. Öyrəndik ki, hadisədən sonra Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) əməkdaşları tərəfindən mənzilləri yanan məcburi köçkünlərin müvəqqəti məskunlaşmaları üçün çadırlar qurulsa da, onlar bu çadırlarda qalmaqdan imtina ediblər. Məcburi köçkün ailələri gecəni yataqxananın yanmayan hissəsinin koridorlarında keçiriblər. Bildirirlər ki, bir dəfə evsiz qalıb çadırlarda yaşayıb, xeyli həyatı travma alıblar. Ona görə də növbəti dəfə bu kimi çadırlara girmək istəmirlər...

Biz hadisə yerində olduğumuz zaman zərərçəkmiş məcburi köçkünlər Qaçqın və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənovun qəbuluna getmişdik. Onlarla dönənə qədər qonşuluqda yaşayan sakinlərlə söhbət edib, yanğınla bağlı bəzi məlumatları öyrəndik. Köçkünlər bildirdilər ki, yanğın ilk olaraq binanın həyətinə, məcburi köçkün ailəsinin yaşadığı kiçik daxmadan başlayıb. Daha sonra isə tez bir vaxtda genişlənərək, binaya keçib. Sakinlərin sözlərinə görə, FHN əməkdaşları hadisə yerinə zamanında çatıblar. Elə buna görə də yataqxananın böyük bir hissəsi yanğından xilas edilib. Ancaq buna baxmayaraq, 10 ailənin əşyaları yanaraq tamamilə yarasız hala düşüb. Biz də yataqxananın yanan otaqlarını gəzib, müşahidə etdik ki, gerçəkdən də dar, qaranlıq otaqlarda köçkünlərin bütün məişət əşyaları yanıb. Yuxarıda "mənzil" deyə bəhs etsək də əslində dar, keçilməz koridorları olan yataqxanada hər bir məcburi köçkün ailəsi bir otaqda məskunlaşıb. 4-5 nəfərlik ailə üçün bu otaqlar həm yataq, həm qonaq, həm dərs, həm də iş otağıdır. Yataqxananın hamam-tualeti, mətbəxi də ümumdür...

Nəhayət, Əli Həsənovla görüşə gedən zərərçəkmiş köçkünlər gəldilər. Onların üzlərində ilk baxışdan bir ümid sezilirdi. Sakinlərlə söhbətimiz zamanı öyrəndik ki, bu ümidin səbəbi Ə.Həsənovun onlara verdiyi sözdür. Belə ki, Ə. Həsənov köçkünləri qəbul edərək, yanğın nəticəsində dəymiş zərərin qarşılınması üçün müvafiq tapşırıqlar verib. Ə. Həsənovun göstərişi ilə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin, Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin və zərərçək

Evi yanan köçkünlər

prezidentdən kömək istədilər

Mənzilləri kül olan vətəndaşlar gecəni yataqxananın koridorlarında keçiriblər...



kən sakinlərin nümayəndələrinin iştirakı ilə xüsusi komissiya yaradılıb. Komissiya bu gündən etibarən dəymiş zərərin hesablanması istiqamətində işə başlayacaq. Bina yenidən təmir olunması qərara alınıb. Köç-

haradan tapacağıq? Lap tapsaq da bizim heç bir əşyamız qalmayıb. Yanğın nəticəsində bütün varımız-yoxumuz əlimizdən çıxıb. Yaxşı, tutalım 200 manata 4 divanı kirayə tutduq, bəs məişət əşyalarımız necə olacaq? Ona



künlərə isə bina təmir olunana qədər kirayə mənzildə yaşamaqları üçün 200 manat vəsait təklif olunub. Lakin təklif olunan məbləğ məcburi köçkünləri qane etmir. Onlar bildirdilər ki, bu qiymətə ev tapmaları çətindir:

"İndi bu cür yataqxanalarda otaqları 150 manata kirayə verirlər. Biz 200 manata mənzili

görə də 200 manat azdır", - deyə sakinlər bildirdilər.

Evi yanan Zəminə Babayeva "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, yanğın nəticəsində otaqda olan bütün əşyaları külə döndü: "Bir də gördük ki, alov hər tərəfi bürüyüb. Yanğın o qədər güclü idi ki, pəncərəni yerindən çıxardı. Pəncərənin kənarında

siz yerlərdə yaşaya bilmirik. Çox əziyyət çəkirik".

Digər məcburi köçkünlər Reyhan Tağıyeva, Allahverdi Heydərrovun da yaşadığı otaqda bütün məişət əşyaları külə döndü. Söhbət etdiyimiz köçkünlər bildirdilər ki, bəzi əksər məişət əşyalarını kreditlə alıblar və hələ də ödənişləri başa çatmayıb. Ona görə də köçkünlər onlara dəyən zərərin tam olaraq ödənilməsinə istəyirlər.

Onu da qeyd edək ki, yataqxananın digər hissələri yanmasa da orada da kommunal xətlərin vəziyyəti bəbəddir. Yataqxananın bütün elektrik xətləri topa şəkildə bir-birinə yaxın məsafədədir. Eləcə də su və kanalizasiya xətləri də necə gəldi çəkilib. Köçkünlər bildirdilər ki, yataqxanaya su bir çəndən verilir. Həmin çən isə illərdir təmizlənmədiyi üçün sudan pis qoxu gəlir. Bununla bağlı aidiyyəti qurumlara dəfələrlə məlumat versələr də problem həll olunmamış qalır. Eləcə də kanalizasiya quyuları da tez-tez tutulduğu üçün bu məkana pis qoxu hər zaman hakim olur.

Yanğın baş verən yataqxananın arxasında Fövqəladə Hallar Nazirliyinin əməkdaşları hələ də iş başındadır. Onlar qurduqları çadırların ətrafında aylaşmış köçkünlərin qərarlarını gözləyirlər. Bildirdilər ki, hələ ki köçkünlər çadırlarda yaşamağa razılıq verməyiblər. Əgər razılıq verərlərsə, çadırın lazımı şəraiti qurulacaq. Bina yaxınlığında ehtiyac olarsa, dərhal müdaxilə etmələri üçün yanğınsöndürən və təcili tibbi yardım maşını da dayanıb, xidmət aparır.

Əli RAİS
Fotolar müəllifindir



Turagentlərə ciddi zərbə - nağd pul qadağası

Natiq Cəfərli: "Vədişlər olmadan qadağaların tətbiq edilməsi əlavə problemlər yaradacaq"

Milli Məclisin iyunun 5-də keçirilən iclasında bir neçə məsələ ilə yanaşı, "Turizm haqqında" Qanuna dəyişikliklər müzakirəyə çıxarıldı. Qanunun 9-cu (Turizm məhsulu satışının təşkili qaydaları) maddəsinə edilən əlavədə bildirilir ki, turagentlərə ödəmələr yalnız nağdsız qaydada həyata keçirilir.

Xatırladaq ki, ötən ayın 21-də ölkə prezidenti tərəfindən imzalanılan "Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə dəyişikliklər edilməsi haqqında" Qanun qüvvəyə minmişdi. Həmin dəyişikliklərə əsasən "Nağdsız hesablaşmalar haqqında" Qanunun tələblərini pozan bir sıra vergi ödəyicilərinə qarşı maliyyə sanksiyası tətbiq edilir. Hesablaşmalara təhsil haqları, eləcə də turagentlərə ödəmələr də daxildir. Qeyd edək ki, nağdsız hesablaşma dedikdə bir şəxs bank hesabından digər şəxs bank hesabına köçürülməklə, eləcə də ödəniş vasitələri, ödəniş terminaları və birbaşa nağd qaydada satıcının bank hesabına köçürülməklə həyata keçirilən hesablaşmalar nəzərdə tutulur. Əgər hər iki tərəf vergi ödəyicisi olarsa, bu zaman onlar arasında hesablaşmalar üzrə nağdsız ödəniş yalnız birinin bank hesabından digərinin bank hesabına köçürülməklə və ödəniş vasitələri ilə həyata keçirilə bilər.

Məlum olduğu kimi, artıq bir çox Avropa ölkələrində, o cümlədən İsveçdə bütün hesablaşmalar nağdsız aparılır. Yeni nağd pulla hansısa xidmət əldə etmək qeyri-mümkündür. Ölkəmizdə isə hələ də bir çox sahələrdə hesablaşmalar nağd pulla aparılır. Əksər insanları, xüsusən də orta və yaşlı nəslin nümayəndələrinin onlayn ödəmələrdən anlayışları çox azdır. O cümlədən xarici ölkələrə səfər edərkən bir çoxları təyyarə biletlərini nağd ödənişlə əldə edir. Bununla da turizm mövsümü ərəfəsində turagentlərə ödəmələrin yalnız nağdsız qaydada həyata keçirilməsinin müəyyən çətinliklər yaradacağı istisna edilmir.

Ekspert Natiq Cəfərli deyir ki, dünyada, ümumiyyətlə, bu problem yoxdur: "Yeni ödənişlərin pulla həyata keçirilməsinin heç bir əhəmiyyəti yoxdur. Uzun illərdir ki, Avropada, Amerikada, inkişaf etmiş Asiya ölkələrində insanlar təşviq ediblər ki, ödənişləri daha çox kart vasitəsilə etsinlər. Çünki bu, həm ödənişin tez həyata keçirilməsi, həm üzərində əlavə məsuliyyət daşması problemini həll edir. Artıq yeni texnologiyalar, mobil telefonlar vasitəsilə də ödənişlərin edilməsi geniş yayılıb. Azərbaycanda nağdsız ödəniş sistemində keçmək istəyini anlayıram, hökumət istəyir ki, nağdsız ödənişlər daha da artсын. Bu da ciddi şəkildə şəffaflığın artmasına, dövlətlərin gizlədilməsinin qarşısının alınmasına, vergilərin artmasına səbəb olacaq. Bu niyyət aydındır. Lakin bunu obrazlı şəkildə desək, ancaq "qamçı" yolu etmək doğru deyil, arada "kökə" də, yəni təşviq də olmalıdır. Şirkətlərə, vətəndaşlara təşviq proqramları və təşviq addımları da təklif olunmalıdır ki, bu sahəyə maraqlı yaransın və onlayn, nağdsız ödənişlərin artmasına səbəb olsun. Amma çox təəssüf ki, hazırda ancaq qadağalar yolu ilə bu işi həll etməyə çalışırlar. Bu da ciddi effekt vermir, həmmən biznes yeni situasiyalara adaptasiya olunur və bu yeni situasiyada qayda-qanunu pozmadan yan keçməyə nail olurlar. Turizm də bağlı eyni qaydalar işə düşəcək. Yeni vətəndaşların elə bir alışqanlıqı yoxdur ki, onlayn alış-veriş etsinlər. Bəzi adamların, ümumiyyətlə, bankda hesabı və ya xud kartı yoxdur. Bilet alıb səyahətə getmək istəyəndə bəs nə etməlidir? Məntiqlə həmin şəxs bankda hesab açmalı, hesabına pul qoymalı və bundan sonra alış-veriş etməlidir. Bəs Azərbaycan vətəndaşı bunu edəcəkmi? Təbii ki, xeyr".

İqtisadçı qeyd edib ki, bu da nəticə olaraq turizm şirkətlərində çətinliklər yaradacaq: "Bir müddət sonra turizm şirkətləri özlərinə yaxın olan hüquqi şəxslə danışıq aparıb, pulu nağd alacaq, amma turpaketin ödənişini həmin hüquqi şəxs hesabına köçürəcək. Yeni qadağalarla bir nəticə əldə etmək olmur. İstər turizm şirkətləri, istərsə də ticarət obyektləri olsun, onlara onlayn alış-veriş təşviq olunmalıdır. Bunun üçün də vətəndaşlarda maraqlı yaratmaq lazımdır. Və dünyanın keçdiyi yol da bunu sübut edir. Bəzi ölkələr 5-15 il keçid dövrü yaşayaraq onlayn, yeni kartla alış-veriş insanlara öyrədib. Azərbaycanda isə bu vədişlər olmadığı şəraitdə ancaq qadağaların tətbiq edilməsi əlavə problemlər yaradacaq".

Xalidə GƏRAY



Ölüm cəzasının məqsədüylüğü, ədalətliyi, əxlaqiliyi hər zaman istənilən cəmiyyətdə müzakirə olunan ən vacib mübahisə mövzusu olub. Axı hər halda, söhbət insan həyatındakı ən qiymətli və dəyərli nemətdən gedir. Azərbaycanda artıq 20 ildir ki, ölüm cəzası yoxdur, ancaq təkcə hüquqşünaslar yox, siyasətçilər, ictimaiyyət nümayəndələri də ölüm cəzasının zəruriliyi haqda tez-tez fikirlər səsləndirirlər.

Bəzən bu məsələ ayrı-ayrı deputatlar tərəfindən parlament səviyyəsində qaldırılır. Doğrudanmı, hətta ən qəddar cinayətə qarşı da olsa, bu insana qarşı ən sərt cəzaya qayıtmaq mümkündür? Bu sualla məhz həmin sahə üzrə alim-mütəxəssis olduğunu nəzərə alıb, professor İlham Rəhimova müraciət etməyi qərara aldım:

- Qoyduğunuz sual həm nəzəri, həm də praktik karakterli bir çox digər məsələləri də özündə ehtiva edir. Ona görə onlara, təbii ki, problemi tamamilə şərh edib nöqtəsini qoyurmuş kimi, eləcə də öz baxış və fikirlərimin həqiqiliyi və mübahisəsizliyi iddiasında olmadan cavab verməyə çalışacağam. Əksinə, hörmətli oxucu ilə daha anlaşqlı və sadə dildə fikirlərimi bölüşüb hər kəsə bəşəriyyətin əbədi sualına cavab vermək imkanı yaratmaq istəyirəm: ölüm hökmü olsun, yoxsa olmasın? Yeri gəlmişkən, qeyd edirəm ki, ölüm cəzasına müxtəlif xalqlarda, bütün mədəniyyət pillələrində, hər bir müxtəlif və rəngarəng həyat şəraitlərində rast gəlmək olar. Ona görə hətta tarix bu və ya digər xalq haqqında ölüm cəzasının forma, metod və həyata keçirilmə üsulundan başqa heç bir sübut saxlamamış olsa belə, bu, kifayətdir ki, tarixi prosesin müəyyən mərhələsində bu xalqın inkişaf səviyyəsi barədə aydın təsəvvür yaransın. Bu gün müxtəlif ölkələrdə bu ən yüksək cəzaya, yeni canini həyatdan məhrum etməyə münasibət fərqlidir. Bəzilərində ölüm cəzası, ümumiyyətlə qadağandır, digərlərində fəvqəladə hallarda tətbiq edilir, üçüncülərdə qanunda saxlansa da, faktiki olaraq tətbiq edilmir. Nəhayət, bir çox ölkələrdə ölüm cəzası geniş tətbiq edilir. Beynəlxalq Amnistiya Təşkilatının məlumatına görə, 2008-ci ildə 52 ölkədə 8864 cinayətəkar ölüm cəzası verilib, bunlardan 25 ölkədə ən azı 2390 nəfər edam edilib. Maraqlıdır ki, bunun 72 %-i Çinin payına düşür. Son 10 ildə bu ölkədə edamların sayı ildə 10 000-ə çatıb. İran Çindən sonra ikinci yerdədir. Belə ki, 2009-cu ildə bu ölkədə azı 388 nəfər edam edilib. Cənubi Koreyada 1948-1998-ci illərdə, yeni 50 ildə 900-dən çox şəxs edam olunub. Postsovet məkanı ölkələrinə gəlincə, Qazaxıstanı xüsusi qeyd etmək lazımdır. 90-cı illərin sonunda bu ölkə ölüm cəzasının sayına görə dünyada ilk yerlərdən birini tutub.

- Əgər bu cəza faydalıdırsa, onda nədən bir çox ölkələr, o cümlədən bizi ölüm cəzasından imtina etmişik? Sualı başqa cür də qoya bilərik: Əgər ən dəhşətli cinayət törətmiş insanı həyatdan məhrum etmək faydalılıq cəhətdən mənasızdırsa, qalan ölkələr ondan niyə imtina etmir?

- Əslində ölüm cəzasının tətbiqi, eləcə də ondan imtina üçün səbəblər yetərincə çoxdur. Belə ki, məsələn, Yaponiyada bu cəzanın mövcudluğunu bu xalqın mədəniyyəti və psixologiyasının xüsusiyyətlərini başa düşmədən anlamaq çətindir. Onlar isə yaponların ölkənin çoxəsrlik

adət-ənənələri ilə sıx bağlı olan mentalitetinin və psixologiyasının xüsusiyyətləri ilə şərtlənir. Yaponiyada tarixən təşəkkül tapan ictimai həyat atributlarından imtina məqbul sayılmır. Güclü İslam ənənəsi olan ölkələrdə Qurana əsaslanan sərt cəza sistemi, o cümlədən ölüm cəzası saxlanılır və geniş tətbiq edilir. Mən ilk növbədə Səudiyyə Ərəbistanı, İran, Sudan, İraq, Nigeriyanı nəzərdə tutaram. Amerikanın bir sıra ştatlarında ölüm cəzasının qalması milli ənənələr və ya dinlə yox, kri-

minogen vəziyyətlə, yeni ilk növbədə qəsdən adam öldürmə ilə bağlı saxlanılır. Məhz bu səbəbdən Rusiya, Türkiyə, Pakistan və s. ölüm cəzasına moratorium qoyan ölkələr bu cəza ilə bağlı qəti qərara gəlməyiblər. Yeni cinayətkarlığın vəziyyəti hələlik ölüm cəzasından imtina etməyə imkan vermir.

"Ölüm cəzasının faydalı və ya faydasız olduğunu ölçmək çətindir"

Professor İlham Rəhimov: "Çoxlu misal göstərmək olar ki, bəzi ölkələrdə ölüm cəzasının ləğvi qətlərin artması ilə nəticələnib"



minogen vəziyyətlə, yeni ilk növbədə qəsdən adam öldürmə ilə bağlı saxlanılır. Məhz bu səbəbdən Rusiya, Türkiyə, Pakistan və s. ölüm cəzasına moratorium qoyan ölkələr bu cəza ilə bağlı qəti qərara gəlməyiblər. Yeni cinayətkarlığın vəziyyəti hələlik ölüm cəzasından imtina etməyə imkan vermir.

- Ölkəmiz nəyə görə ölüm cəzasından imtina etdi? Biz doğrumu hərəkət etdik?

- Məlumdur ki, məhz avropalılar ilk dəfə ölüm cəzasından imtina yolunu tutdu, halbuki bu cəza bir zamanlar məhz Avropa ölkələrində tüğyan edirdi. Bir vaxtlar german-roman dünyasının bütün ölkələri ölüm cəzasının qanı ilə suvanılmış və tonqalları tüstüsü-nə bürünmüşdü. Məsələn, I Yelizavetanın dövründə (1558 - 1603) İngiltərədə minimum 18 min nəfər edam edilib. Almaniyada təkcə hakim von Karptsov (1595 - 1666) 20 minədək ölüm cəzası imzalayıb. İnanmaq çətindir ki, XIX əsrin əvvəllərində Britaniyada xırda oğurluq, eləcə də səfillik və dilənçiliyə görə ölüm cəzası verilir.

Bütün bunları ona görə deyirəm ki, Avropada ölüm cəzasından imtina gedən tarixi yol çətin, uzun və qanlı olub. Bu prosesin təxminən XIX əsrdə başlayıb. Bütün Avropa ölkələri bu dövr ərzində dəfələrlə ölüm cəzasından

imtina edib, sonra yenidən onu bərpa edib. Bu gün avropalılar hesab edir ki, insanın həyatdan məhrum edilməsi onların mənəvi təfəkkür və inkişaf səviyyəsinə uyğun gəlmir. İndi gələk ölkəmizə. Ölüm cəzası institutu çoxdan cinayət siyasəti hüdudundan kənara çıxıb və hər zaman dövlət siyasətinin problemi olub, yeni bu cəza ilə bağlı qərar qəbul edilməsi çox vaxt təkcə real kriminogen situasiya, milli ənənələr, xalqların adətləri, din, cəmiyyətin təfəkkür səviyyəsi və mənəvi vəziyyəti ilə yox, təşəkkül tapan konkret siya-

masını nəzərə almadılar. *- Belə başa düşdüm ki, Siz ölüm cəzasının qalması, daqiqə desək, bərpasının tərəfdarısınız?*

masını nəzərə almadılar. *- Belə başa düşdüm ki, Siz ölüm cəzasının qalması, daqiqə desək, bərpasının tərəfdarısınız?*

- Ölüm cəzasına münasibətimi müəyyən edəndə cavab verilməli olan iki sualı ayırıram: ümumiyyətlə, ölüm cəzası lazımdır və konkret hansı cinayətlərə tətbiq edilməlidir? Ümumən, ölüm cəzasını çox pis cəza sayır, ondan imtina təqdir edirəm, eyni zamanda hesab edirəm ki, indiki şəraitdə təkcə bizdə yox, bir sıra ölkələrdə cəmiyyət konkret olaraq qəddarlıqla həyata keçirilən və ağır nəticələri olan qətl hadisələrinə görə ölüm cəzasının ləğvinə hazır deyil. Rəsmi məlumata görə, təkcə bir il (2011-ci il) ərzində kriminogen hadisələr nəticəsində dünyada 500 min nəfər ölüb. Ölkəmizdə 200-dən çox qətl hadisəsi baş verib.

- Demək istəyirsiniz ki, qəsdən adam öldürmə ilə mübarizə üçün ölüm cəzası verilməsi faydalıdır?

- Məsələ burasındadır ki, ölüm cəzasının faydalı və ya faydasız olduğunu ölçməyə imkan verən kəmiyyət göstəricilərini müəyyən etmək çətindir. Çoxlu misal göstərmək olar ki, bəzi ölkələrdə ölüm cəzasının ləğvi qətlərin artması ilə nəticələnib. Məsələn, ölüm cəzasına moratorium tətbiq ediləndən sonra Rusi-

yada qətlərin sayı kəskin şəkildə - ildə 20 mindən 32 minə artıb.

Aydınlıq üçün ölüm hökmü olan və ləğv edilən ölkələrin statistikasına əsaslanaraq. 2006-cı ildə ABŞ-da 100 min nəfərə 5.7, Rusiyada 19.2, Yaponiyada 0.5, Almaniyada 1.1, Hindistanda 3.4, Polşada 5.6 qətl hadisəsi düşüb. Diqqət yetirin, ABŞ, Hindistan və Yaponiyada ölüm cəzası tətbiq edilir, Rusiya, Polşa və Almaniyada isə yox. Ölüm cəzası olan Yaponiyada ən aşağı göstərici olduğunu görürük, bu cəza tətbiq edilməyən Rusiya və Pol-

məhkəmədən kənar karakterli qeyri-leqal qisas alma formalının reanimasiyasına gətirib çıxarıb. Yeni ölüm cəzasının «səhnədən getməsi» məhkəməsiz cəzalandırma, sifarişli qətl, qan qisasına səbəb olur. Başqa sözlə desək, qanunvericilikdə olan ölüm cəzası ləğv ediləndən sonra onu özfealiyyət yolu ilə ölüm cəzası əvəz edir. Bu isə yeri gəlmişkən, indi qəsdən baş verən qətlərin artmasına səbəb olur. Nəhayət, onu da nəzərə almaq lazımdır ki, ölüm cəzasının saxlanması sosial ədalətin özünə-

məxsus cinayət-hüquqi üsulla bərpası üsuludur. Məhz buna görə ictimai fikir hər zaman və indi də ağırlaşdırıcı hallarda qəsdən adam öldürməyə görə bu cəzanın qalmasının tərəfdarıdır. Artıq 5 ildir ki, ölüm cəzasının taleyi ilə bağlı insanların rəyini öyrənmək üzrə sosioloji araşdırma aparıram. Bu günədək rəyi soruşulan 3576 nəfərin 87 %-i ölüm cəzasının bərpasını tələb edir.

- Bir çox ölkələr ölüm cəzasının tətbiqindən imtina edib, demək, bu cəzanın tətbiqinə qarşı da güclü argumentlər var.

- Razıyam. O cümlədən ölüm cəzasına qarşı çıxanların ən məşhur arqumentlərindən biri budur: İnsanı Allah yaradıb, ona həyatı O verir, demək, o da almalıdır. Amma Allah qatili insanı həyatdan məhrum etmək hüququ verməyib. Onda nəyə görə Allah qatilin öldürülməsini qadağan etməlidir? Heç bir ilahi vəhydə qəsdən adam öldürənin qətlə yetirilməsinə qadağa qoyulduğunu şahidi ola bilməzsiniz. Əksinə, Allah qatildən qisas alınmasını tələb edir.

Ölüm cəzasına qarşı digər arqument mümkün məhkəmə səhvləridir. Yeni mümkündür ki, insanı ölməyə məhkum etsinlər, sonra məlum olsun ki, o, müqəssir deyil. Belə faktlar gerçəkdən, ola bilər. Amma söhbət təqsirin 100 % sübuta yetirildiyi, hətta 001 % şübhə olmadığı halda ölüm cəzasının tətbiqindən gedir. Məsələn, qatil cinayət yerində tutulur. Və ya qətl bir neçə nəfərin şahidliyi ilə baş verir. Bundan başqa, axı mən bütün qatillərə yox, xüsusi amansızlıqla həyata keçirilən və ağır nəticələr verən, çoxlu insan öldürdüyü qətlərə görə ölüm cəzasının tətbiqinin tərəfdarıyam. Ona görə qanunvericilikdə iki cəza növü qaldırılmalı - ölüm cəzası və ömürlük həbs. Yuxarıda deyilən şərtlərdən asılı olaraq bu və ya digər cəza verilməlidir. Ölüm cəzasına qarşı əsas arqumentlər bunlardır, hərçənd başqaları da var.

- Nəhayət, Sizə mühakimələrinizdən sonra tabii olaraq yada düşən son sualı vermək istərdim: ölüm hökmünün gələcəyi necə olacaq?

- Biz bunu istəsək də, istəməsək də, ölüm cəzasının qaytarılması məsələsi obyektiv səbəblərdən yox, siyasi mülahizələrlə bu cəzadan imtina edən ölkələrdə hər zaman gündəlikdə olacaq. Məsələn, ölüm cəzasına moratorium qoyulan Türkiyədə prezident dəfələrlə ölüm cəzasının bərpası məsələsini qaldırıb. Pakistan prezidenti və hətta Macarıstanın baş naziri də belə bir bəyanat verib. Ölüm hökmünü saxlayan ölkələr gəlincə, hesab edirəm ki, onlar öz mövqelərini doğru olduğunu daha çox əmin olacaqlar.

Rusiya parlamentinin üzvü, deputat Vladimir Jutenkov istefa verib. O, bununla bağlı seçicilərindən üzr istəyib və sözügedən addımını biznes sferasında fəaliyyəti ilə əlaqələndirib. Daha dəqiqi, Jutenkov bildirib ki, bundan sonra daha çox biznesə zaman ayırmaq istəyir. Bu isə bizi istər-istəməz Azərbaycan parlamentinin biznesmen deputatlarını xatırlamağa vadar etdi.

Siyahıya keçmədən öncə xatırladaq ki, dünyada bu tendensiya əksinədir. Belə ki, daha çox biznesmenlərin, milyонерlərin müəyyən mərhələdən sonra siyasətə meyl etməsi tendensiyası özünü göstərir. Yəni onlar hansısa formada öz investisiyalarını, güclərini siyasətə yatırır və bundan müəyyən dividend əldə etməyə çalışırlar. Azərbaycanda isə bir çox hallarda siyasət ticarətdə uğur qazanmanın yollarından biridir. Bunun səbəbləri isə sirr deyil - biznes sahəsində yandırılan yaşıl işıq, bəzi problemlərin, bürokratik əngəllərin aradan qalxması... Bütün bunlar siyasətçilərin, daha çoxsa deputatların uğurlu biznesmen olmasını şərtləndirir.

Biznesmen deputat deyəndə daha çox oxucuların yadına Milli Məclisin Sosial siyasət komitəsinin sədri, Lənkəranın deputatı Hədi Rəcəbli düşür. Deputat dəfələrlə biznesin olmadığını desə də, faktlar öz sözünü deyir. Onun Lənkəranda dəniz kənarında yerləşən "Paldı Sahil" istirahət mərkəzinin de-fakto sahibi olduğu deyilir. Hətta o, özü dəfələrlə mətbuatdan "Azərbaycanın imkanlı kişilərini "Paldı"da istirahətə dəvət edirəm" deyərək çağırışlar edib. Baxmayaraq ki, daha sonra bunun strateji yanlışlığı və qanunla qadağan olduğunu fərqi varandan sonra sözügedən obyektin ona yox,



Şirkəti, hoteli, restoranı olan deputatlar..

Milli Məclisin biznesmen üzvləri kimlərdir; rus deputat Vladimir Jutenkov siyasət yerinə biznesi seçdi, bəs bizimkilər?

oğluna məxsus olduğunu bildirib.

Lənkəranlı daha bir biznesmen deputat isə Rəfət Quliyevdir. O da "European Tobacco Baku" ASC-nin İdarə Heyətinin sədridir. "European Tobacco Baku" ASC ölkəmizdə bütün

məmulatlarının istehsalını yerinə yetirir.

Əsabil Qasimov 2010-cu ildə millət vəkili seçilənə qədər "Karat" MMC şirkətinin prezidenti olub. 2006-cı ildə "Karat" MMC-nin də daxil olduğu "Karat Holding" yaradılıb. İki il son-

ra "Karat" MMC Mənzil Tikinti Kooperativi kimi qeydə alınıb. Həmin holdinqdə və MTK-da idarəçiliyi Ə.Qasimov deputat seçildəndən sonra yaxınlarına tapşırıb.

Hüseynbala Mirələmov da Şıxda yerləşən "1001 gecə"

restoranının sahibidir. Bu faktın ortaya çıxmasının isə qərribə hekayəsi var. Belə ki, deputatın qardaşı oğlu "1001 gecə" restoranında silahla bir nəfəri öldürmüş, bir neçə nəfəri isə yaralamışdı. Həmin vaxt deputat mediaya müsahibəsində həmin restoranın ona məxsus olduğunu təsdiqləmişdi.

Salyandan seçilən deputat, ehtiyatda olan general-leytenant Əliağa Hüseynov biznesi olan deputatlardandır. Paytaxtın Həsən bəy Zərdabi prospekti 20-də, metronun "20 Yanvar" stansiyasının yaxınlığında yerləşən "Atlantis" şadlıq sarayı və "Adanalı Hasan Kolcuoğlu" restoranının ona məxsus ol-

digər iri şirkətlərinin də olduğu deyilir.

Lerikin deputatı İqbal Məmmədov "Kaspi-Yıldız" şirkəti və Azərbaycanın ən tanınmış turizm mərkəzlərindən olan - "Relax" İstirahət Mərkəzinə rəhbərlik edir.

96 sayılı Goranboy-Naftalan seçki dairəsinin deputatı Mahir Aslanov "Kəpəz Group" şirkətinin sahibidir. Şirkət hazırda Almaniya, Türkiyə, BƏƏ, Gürcüstan, Rusiya və Rumıniya ilə güclü əlaqələr qurub. Digər tərəfdən, "Kəpəz" hotel, "Happy Inn" hotellər şəbəkəsinin də ona məxsus olması barədə məlumatlar yer almaqdadır...

Amma qanunvericilikdə

göstərilib ki, şəxs deputat fəaliyyəti ilə birgə biznes işini həyata keçirə bilməz. Yeni biznes strukturlarında rəhbər vəzifələrdə işləyə bilməz. Amma deputat Mülki Məcəlləyə uyğun əmlak əldə edə və səhm sahibi olar bilər. Yeni birbaşa müəssisənin idarəçiliyində iştirak etmədən, sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmamaq şərti ilə mülki hüquq daşıya bilər. Qanuna görə, Milli Məclisin üzvləri biznes sahələrindən gəlirlərsə, həmin sahələri mütləq başqa adama təhvil verməli və onun idarəçiliyində iştirak etməməlidirlər. Qanunda isə göstərilib ki, deputatlar biznes işindən çıxmaları barədə yazılı məlumat verməlidirlər. Əgər bunu etməyiblərsə, Mərkəzi Seçki Komissiyasının təşəbbüsü və Konstitusiyaya Məhkəməsinin qərarı ilə onların deputatlıq fəaliyyətinə xitam verilə bilər.

□ Sevinc TELMANQIZI

Azərbaycanın milyonları yeni NATO ölkəsində təhlükədə

Fikrət Yusifov: "Yatırım etmiş tərəfin rahatsızlıq keçirməsi üçün heç bir əsas ola bilməz"

Monteneqronun NATO-ya üzv olması, gözlənilmədiyi kimi, Rusiya tərəfindən ciddi narahatlıqla qarşılanıb. Artıq məsələ ilə bağlı Kreml rəhbəri Vladimir Putin də mövqeyini bildirib. O, üstüörtülü şəkildə Monteneqronun NATO-ya üzvlüyünün heç nəyi dəyişməyəcəyinə, yəni başının üzərindəki mümkün təhlükədən sığortalanmadığına işarə edib.

Rusiya rəhbərinin əslində bununla Qərbdə meydan oxuduğu, Monteneqro hökumətinə mesaj ünvanladığı vurğulanır. Azərbaycan açısından da məsələni müxtəlif cür dəyərləndirirlər. Monteneqroya külli miqdarda yatırım yatıran hökumətin bu vəsaitləri necə qoruyacağı, onların taleyinin necə olacağı suallar doğurur. Heç şübhəsiz ki, rəsmi Moskva Monteneqronun Qərb yolçuluğunu sükutla qarşılamayacaq. Bu zaman isə Azərbaycanın oradakı biznes bazarına da zərbə dəymə ehtimalları yaranır. Nəticədə rəsmi Bakının seçim qarşısında qala-

cağı indidən görünür. Hökumət biznesini qoruyarsa, Rusiyaya arxa çevirməli olacaq. Bunun əksini isə edərsə, o zaman bu ölkədəki biznesi təhlükə altına düşə bilər.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli Monteneqronun NATO-ya üzv olmasının heç nəyi dəyişmədiyini düşünür: "Putindən daha öncə Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov bəyan etmişdi ki, Moskva NATO-nun genişlənməsinin əleyhinə deyil. Təbii ki, bu, faktiki olaraq NATO ilə işbirliyi çərçivəsində olan ölkələrə aid olan yanaşmadır. Monteneqronun NA-



TO-ya üzvlüyü onsuz da Rusiya üçün heç nəyi dəyişmir. Bu ölkə ABŞ-ın Şərqi Avropadakı ən yaxın müttəfiqlərindən biridir. Monteneqro Avropa İttifaqı

üzvlüyünə namizəd olsa da, vahid Avrozonaya daxildir. NATO-ya üzvlük isə bu ölkənin ən yaxın müttəfiqlərindən biri üzv olmasını daha da tezləşdi-

rə bilər. Bu baxımdan, Rusiya üçün Monteneqro məsələsində yenilik baş verməyib. Əslində Rusiyanı NATO ilə bağlı narahat etməli olan amillərin sayı kifayət qədərdir. Bunların arasında ən önəmli NATO ölkələrinin Rusiya təcavüzü qarşısında fikir ayrılıqlarına son qoyulması və bu təcavüzün qarşısının alınması üçün alyansın vahid büdcəsinə əlavə olaraq 370 milyard dollar vəsait ayırmaq barədə razılığa gəlmələridir. Bu vəsait isə təkə silahlanma üçün nəzərdə tutulmayıb. Bu baxımdan, Rusiyanın NATO-ya meydan oxuması inandırıcı görünmür. Putinin açıqlaması daha çox Rusiyanın Monteneqro məsələsində NATO ilə qarşıdurmaya getməyəcəyi təəssüratını yaradır. Monteneqronun NATO-ya üzvlüyü Azərbaycan üçün də heç nəyi dəyişmir. Ona qalarsa, Azərbaycana ən çox investisiya yatıran ölkələr elə NATO üzvlü olan ölkələrdir. Rusiyanın özü də NATO üzvlü olan Türkiyə ilə iqtisadi əməkdaşlığı genişləndirir. NATO üzvlü olan ölkələrdə Rusiyanın da sərmayələri var, yaxud əksinə... Bu baxımdan, Rusiyanın məhz Monteneqro ilə bağlı məsələdə Azərbaycana təzyiqləndirici inandırıcı deyil. Rusiya onsuz da təzyiqlərinə ara vermir. Əgər Rusiyanın arzu və istəklərinə görə hərəkət etsək, o zaman bizim üçün

həyatı əhəmiyyət kəsb edən bütün layihələrdə iştirakımızı dayandırmalıyıq. Rusiya demokratikləşməyə qədər Azərbaycanın bu ölkə ilə sivil tərəfdaşlıq münasibətləri qurması mümkün olmayacaq. Rusiyanın yanında olmaq dünyadan təcrid olunmaq, perspektivi olmayan bir yola baş vurmaqdır. Dünyanın gələcək siyasi sistemində Rusiyanın iddialarına yer yoxdur. İndiki mərhələdə isə biz yalnız özümüzü qorumağıq."

Sabiq maliyyə naziri, iqtisadçı alim Fikrət Yusifov Azərbaycan tərəfinin biznesinin təhlükə altına düşdüyünü düşünür: "Əgər Azərbaycan tərəf hər hansı bir ölkənin ərazisində yatırım edib, həmin ölkədə siyasi hakimiyyətin və ya siyasi baxışların dəyişməsi ora yatırılmış vəsaitlərin dərhal geri çəkilməsi anlamına gəlməməlidir. Bir ölkədə siyasi hakimiyyətin və ya siyasi vəziyyətin dəyişməsi, həmin ölkədəki biznes mühitində hər hansı bir təhlükə yaratmırsa, bu halda yatırım etmiş tərəfin rahatsızlıq keçirməsi üçün heç bir əsas ola bilməz. Bu səbəbdən də bizim iş adamlarımızın və ya dövlətin özünün yatırım etdiyi hər hansı bir ölkənin müəyyən bir hərbi alyansa üzv olmasının nəyisə dəyişəcəyi inandırıcı görünmür".

□ Cavansir ABBASLI

Bu ay Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin sonuncu - Sankt-Peterburq görüşündən bir il ötür. O vaxt Rusiya prezidenti Vladimir Putinin təşəbbüsü və iştirakı ilə baş tutmuş həmin görüşdə problemin mərhələli həll variantının alternativinin olmadığı qənaəti daha da möhkəmlənmiş, bu yöndə anlaşma əldə olunacağına ümidlər artmışdı. Sankt-Peterburq görüşü həm də "4 günlük" aprel müharibəsindən az sonra reallaşan ikinci yüksək səviyyəli təmas olması ilə yadda qalmışdı.

Əfsuslar olsun ki, ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlərinin passiv fəaliyyəti, xüsusən də vəziyyəti və şansları real dəyərləndirə bilməməsi nəticəsində keçən bir il münaqişə tərəflərini böyük sülhə deyil, böyük savaşa yaxınlaşdırıb. Xüsusən də rəsmi Moskva ötən ilin aprel əməliyyatlarının dayandırılmasının əsas təşəbbüskarı olsa da, bundan o tərəfə faktiki, getməyib və ardınca çox vacib olan işi - sülh prosesinin davamlı olması üçün gərəkən addımları atmayıb. Bu da acı realıq: yeni müharibə riski hazırda ekspertlər tərəfindən heç vaxt olmadığı qədər yüksək qiymətləndirilir.

"Azərbaycan və Ermənistan işğal olunmuş ərazilərdə hazırda genişmiqyaslı əməliyyatların bərpasına yaxındır". Musavat.com xəbər verir ki, belə bir qənaəti tanınmış rusiyalı tarixçi alim və analitik Oleq Kuznetsov "Vestnik kavkaza" nəşrinə açıqlamasında dilə gətirib. Onun sözlərinə görə, bunun bir səbəbi də son ildə hər iki ölkədə baş verən siyasi dəyişikliklərdir.

"Ermənistanda siyasi idarəçilik sisteminin parlament formasından prezident formasına keçidi bu ölkədə siyasi rejimin xarakterini dəyişməyib. Hələ də Ermənistanda Qarabağ müharibəsi dönmündəki qanunsuz silahlı birləşmələrin səhra ko-



Sülhə yox, savaşa apararıq danışıqlar - çıxış yolu qaldımı?

Yalnız atəşkəsi qorumaq naminə vasitəçilik ədalətli sülhə gətirməyəcək; **rusiyalı tarixçi-alim:** "Təmas xəttində istənilən insident müharibəni körükləyə bilər",
"Azərbaycan hərbi üstünlüyünü gec-tez reallaşdıracaq..."



Oleq Kuznetsov

mandirləri olanların xuntası hakimiyyətdədir. Və bu zaman prezident Serj Sərkisyan konstitusiya-hüquq islahatları sayəsində siyasi qərarlara görə məsuliyyəti öz üzərindən götürüb, bu məsuliyyət indi Ermənistan parlamentinin bütün deputatları arasında bölünüb. Bu da təbii ki, ona xidmət edir ki, Ermənistan rəhbərliyi bundan sonra özü üçün daha az şəxsi siyasi itki riski ilə məsələnin hərbi həllində tək idəcək və ya hətta problemin hərbi həllinə cəhd edəcək", - deyər rusiyalı analitik qeyd edib.

Analitik daha sonra deyib: "Azərbaycana gəlincə, orada da vitse-prezident institutunun tətbiqi ilə hakimiyyətin şaquli xətt üzrə güclənməsi baş verib. İndi Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev ölkədə daha böyük inzibati və siyasi dəstəyə malikdir və o, genişmiqyaslı hərbi əməliyyatlara başlamağa göstəriş vermək üçün daha böyük hüquqi əsaslar əldə edib".

Politoloqa görə, önəmli olan həmçinin son zamanlar Azərbaycanın öz hərbi gücünə görə işğalçı tərəfi üstələməsidir: "Son vaxtlar Azərbaycan müntəzəm şəkildə erməni qüvvələrinin bahalı hərbi texnikalarını məhv etməklə və öz hərbi-texniki üstünlüyünü gös-

tərməklə, düşmənin mövqelərinə dəqiq zərbələr endirmək bacarığını nümayiş etdirir. Təbii ki, bunlar təsadüfi edilmir. Bununla təkcə döyüş bacarığının potensial tətbiqi imkanları nümayiş olunmur, eyni zamanda Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ məsələsini daha radikal üsulla həll etməyə hazır olması qabardılır. Məsələ də ondadır ki, əgər hansısa tərəfin hərbi-texniki üstünlüyü varsa, o, gec-tez bunu praktikada da reallaşdırır".

Rusiyalı təhlilçi hərbi qarşıdurmanın de-fakto Azərbaycan əraziləri daxilində getməsinə rəğmən, Dağlıq Qarabağdakı separatçı qüvvələrin Ermənistan silahlı qüvvələrinin tərkib hissəsi olmasını nəzərə alaraq, bunun məhz de-yure Azərbaycanla Ermənistan

arasında müharibə olacağına diqqət çəkir: "Madam belədir, biz hesab edə bilərik ki, siyasi gərginliyinin qradusu kəskin artıb. Son illər ərzində hər iki münaqişə tərəfi mövqe müharibəsindən aktiv döyüş əməliyyatları fəzasına yaxınlaşıb".

Ekspertə görə, genişmiqyaslı döyüşləri praktik olaraq, istənilən hadisə körükləyə bilər. "Təmas xəttində ölgün döyüş hərəkətləri həmişə baş verir. İstənilən atışma öncə genişmiqyaslı artilleriya duelinə keçər, ardınca isə ağır hücum silahlarının - tankların, hücum vertolyotlarının, yaylım atəşli raket sistemlərinin və s. tətbiqinə gətirə bilər. Yəni həm bu, həm də digər tərəfdən kiçik insidentin miqyaslı hərbi qarşıdurmaya səbəb olması mümkündür", - deyər

politoloq sonda xəbərdarlıq edib.

Ancaq yaranmış vəziyyətə görə məsuliyyət müstəsna olaraq işğalçı Ermənistanın üzərinə düşür - hansı ki, hamıdan çox öz təxribatçı mövqeyi ilə böyük sülhə deyil, məhz böyük müharibəni yaxınlaşdırmaqdadır. Aydındır ki, Azərbaycan öz əzəli və qanuni torpaqlarının işğalı ilə heç vaxt barışmayacaq. Bunu ən yaxşı elə İrəvanda bilirlər. Vasitəçi dövlətlərdə də artıq

çoxdan əminlik var ki, Azərbaycan öz ərazisində ikinci saxta erməni dövlətinin qurulmasına heç vaxt imkan və razılıq verməyəcək. Belə bir təslimçi sülhə imza atacaq hansısa siyasətçi, siyasi qüvvə bizim ölkədə yoxdur.

Odur ki, böyük müharibədən qaçmağın ən optimal yolu tezliklə işğalçı tərəfi konstruktiv mövqeyə kökləyəcək addımların atılmasıdır. Bunun yolunu isə həmsədr dövlətlər, ələlxüsus da Rusiya tapmalıdır. Yalnız atəşkəsi qorumaq naminə vasitəçilik ədalətli sülhə gətirə bilməz. Necə ki, 23 ildir gətirmir. Demək, genişmiqyaslı müharibə riski, hərbi və siyasi ekspertlərin də xəbərdarlıq etdikləri kimi, böyükdür.

Ancaq düşünmürük ki, bu müharibə vasitəçi dövlətlərin, Rusiyanın marağında olsun. Bir sıra obyektiv və subyektiv səbəblərdən konfliktdə cəlb olunmuş global güclər, Qərb və Kreml bunda maraqlı deyil. Onların regiondakı iqtisadi, geosiyasi, enerji maraqları, böyük investisiya yatırımları və s. buna qarşıdır. Fəqət, atəşkəs, statusu-kvo da uzun müddət belə qala bilməz. O, ya sülh anlaşması ilə yekunlaşmalıdır, ya da müharibənin növbəti fəzasının başlanmasına gətirməlidir. Üçüncü yol, sadəcə, yoxdur...



Rusiyalı jurnalistin sualı Nalbəndyanı özündən çıxardı: "Bu sual Bakıda yazılıb..."

Ermənistanın xarici işlər naziri Edvard Nalbəndyan İtaliyaya səfəri çərçivəsində Romada öz italyan həmkarı Ancelino Alfano ilə görüşüb. Görüşdən sonra isə birgə mətbuat konfransı keçirilib.

Musavat.com-un xarici qaynağa istinadən verdiyi xəbərə görə, mətbuat konfransında Nalbəndyan ona Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı sual ünvanlayan rusiyalı jurnalistə sət cəvab verib. Məsələ ondadır ki, Ermənistan XİN başçısı jurnalistin "işğal edilən Azərbaycan ərazilərini nə vaxt azad edəcəksiniz" sualı ilə çıxılmaz duruma düşüb. Bu üzdən də Nalbəndyan jurnalistə əsəbiləşib.

"Mən təəssüf edirəm ki, belə bir sualı mənə verdiniz. Bu sual ya redaksiyada yazılıb, ya da Bakıda", - deyər o qəzəbini gizlədə bilməyib. Bundan sonra o, abstrakt şəkildə bəyan edib ki, onlar ATƏT-in Minsk Qrupunun münaqişənin həlli ilə bağlı tövsiyələrinə qulaq asırlar.

Banklar auditdən niyə və necə yayınır...

Ekspert: "Bəzən dələduz auditorlar yoxlamaları bitirib "normal" rəy vermək üçün bank sahibləri ilə alver edirlər"

Bankların audit hesabatının gecikməsi Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasını hərəkətə keçirib. Bu səbəblə MBNP bir qrup bankın və audit şirkətlərinin rəhbərləri ilə görüş keçirib. Palatadan verilən məlumata görə, görüşdə bəzi bankların qanunvericiliyə müvafiq olaraq tələb olunan müddətdə maliyyə hesabatlarını açıqlamamasının səbəbləri və bunların aradan qaldırılması yolları müzakirə edilib.

"Banklar haqqında" Qanunun tələblərinə uyğun olaraq banklar maliyyə ilinin qurtarmasından ən gec beş ay müddətində maliyyə nəticələrinə dair kənar audit hesabatlarını öz rəsmi internet sahifələrində və kütləvi informasiya vasitələrində dərc etməlidirlər.

Banklar hesabatların açıqlanmasında gecikmələrin əsasən auditorlarla olan fikir ayrılığı, habelə Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının bankların auditinə dair tələbləri ciddiləşdirməsi ilə bağlı olduğunu qeyd ediblər.

Buna baxmayaraq, müştərilərinin bankların maliyyə vəziyyətinə dair vaxtında və obyektiv məlumat əldə etmək hüququnun məhdudlaşdırılmasının yolverilməzliyi bir daha vurğulanmaqla, banklar tərəfindən 15 iyun 2017-ci il tarixində

xinə qədər audit hesabatlarının dərc olunmasına dair öhdəlik müəyyən olundu. MBNP bankların kənar audit hesabatlarının açıqlanmasını xüsusi olaraq diqqətdə saxlayacaq.

Bəs görsən, bank sektorunda yaranmış bu vəziyyətin səbəbi nədir? Banklar nə üçün hesabatları gizlədirlər? Bunun arxasında kimlər durur?

Bu sualları "Yeni Müsavat" a açıqlamasında cavablandıran iqtisadçı ekspert, hüquqşünas Əkrəm Həsənov bildirdi ki, Azərbaycanda bank sektorunda bu məsələ illərdir problem olaraq qalır: "Məlum olduğu kimi, "Banklar haqqında" Qanunun 45-ci maddəsinə əsasən bank maliyyə ilinin qurtarmasından ən gec beş ay müddətində bankın kənar auditor tərəfindən təsdiqlənmiş konsolidasiya



əsasında hazırlanmış maliyyə hesabatını auditor rəyi ilə birlikdə dərc etməlidir. Beş ay bitib, amma əksər banklar hələ də hesabatları açıqlamayıb. Ümumən bankların hesabatları gizlətməsinə öyrəşmişik. Əvvəllər düşünürdük ki, yalnız ictimaiyyətdən gizlədirlər, amma ən azı bank nəzarəti orqanına müvafiq məlumatları verirlər. Lakin məsələ, müflis olmuş ən iri bank - "Bank Standard"ın vəziyyətinin təhlili göstərdi ki, o artıq 2013-cü ildən bəri audit yoxlamasından keçməyib. İstisna deyil ki, bəzi banklarımızda indi də vəziyyət belədir. Təbii, belə vəziyyət bank nəzarəti orqanına, əvvəllər Mərkəzi Banka, indi isə Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasına dair haqlı suallar yaradır ki, bu qurum hara baxır? Nəyə və necə nəzarət edir? Bank sahiblərindən çəkinir-sə, bunu aşkar elan etsin. MBNP banklardan niyə çəkinməlidir?"

Ekspert hesab edir ki, bəzi banklarda audit yoxlamaları aparılsa da nəticələr müsbət olmadığı üçün açıqlanmır: "Eyni zamanda düşünürəm ki, əksər banklarda audit yoxlaması aparılıb və ya hələ də aparılır. Sadəcə, nəticələr ürekaçan olmadığı üçün açıqlamaq istəmir. Burada auditorun kim olması da önəmlidir. Özünə hörmət edən auditor bankın vəziyyətini olduğu kimi qiymətləndirir. Bu isə bank sahiblərini qane etmir. Buna görə də bəzi banklar həttə 2 audit tərəfindən yoxlanılır. Birinci halda nüfuzlu audit şirkəti tərəfindən yoxlanılır və həmin rəyi Palataya və xarici investora-

ra təqdim edir. İkinci halda isə hansısa qeyri-peşəkar və ən əsası üzüyola auditor tərəfindən yoxlanılır və onun rəyini ictimaiyyətə açıqlayır. Ola bilər ki, bəzi banklarda birinci auditorla dil tapmayıblar deyərək indi də təcili ikinci auditoru da cəlb ediblər ki, "normal" rəy verilsin. Bu baxımdan, auditorlara da ictimai nəzarəti gücləndirmək lazımdır".

Ə. Həsənov onu da qeyd etdi ki, bu auditorlar daha öncə bağlanan banklar haqqında da müsbət rəy vermişdilər: "Onların "böyük dörlüyə" daxil olması da hələ heç nə demək deyil. Məsələn, KPMG həmin qrupa daxildir, amma müflis olmuş 2 ən iri bankın auditoru da məhz o olub və bununla da özünü tam diskreditasiya edib. Xeyli bankımız var ki, onların yeganə auditoru belə şübhə doğuran şirkətdir. Təəssüf ki, bir çox hallarda banklarımız vicdanlı və peşəkar auditorlarla işləmək istəmir, çünki sərf etmir. İstisna deyil ki, dələduz auditorlar yoxlamaları bitirib, nəticə çox pisdir və "normal" rəy vermək üçün indi bank sahibləri ilə alver edirlər. Məsələn, "vəziyyətiniz dediyinizdən və gözlədiyimizdən də ağır imiş, buna görə də mənfə rəy yazmalıyıq, amma əlbəttə, müəyyən məbləğ müqabilində razılaşa bilərik"- deyirlər. Səbəb bu qədər bəsitdir. Bu baxımdan, audit nəticəsinin açıqlanması da gecikir. Yeni, hələ alverləri bitməyib... Son zamanlar ictimai nəzarətin artması da hesabatların açıqlanmasının gecikməsinə təsir edir. Banklar və auditorlar hər sö-

zü və rəqəmi ölçüb-biçirlər ki, xətası çıxmasın. Ümumilikdə yaranmış şəraitdə bu hesabatların və audit rəylərinin əksəriyyəti mötəbər deyil. Ancaq istənilən halda bu nəticələr durumu təhlil etmək üçün əsasdır. Buna görə də təəssüf hissi ilə qeyd etmək lazımdır ki, Palata bankları vaxtında hesabatı açıqlamağa məcbur etmək kimi sadə bir işin öhdəsindən də gələ bilmir".

□ **Nərgiz LİFTİYEVA**

İzrail ənənəsi əsasında özəl tibbi sahədə 20 illik təcrübə! XƏSTƏLİKDƏN ƏZAB ÇƏKƏN İNSANLARA ƏSASƏN KİŞİLƏRƏ! DİQQƏT!!! AXIRINCI ŞANS!!!

Azərbaycanda və yaxud xaricdə diaqnoz təsdiqi və tam müalicəsi mümkün olmayıbsa, **doktor VAİZ SƏMƏDOV** şəxsi tibbi metodikası ilə Sizin uğurlu və daha qarantili olaraq aşağıdakı xəstəliklərinizi keyfiyyətli müayinə və müalicə edə bilər.

- * Diaqnozu bilinməyən ağır hallar;
- * Xərçəngə şübhəli olan prostat düyünlü adenomasi. Prostatitlər; Qipertrofiya və ya Atrofiya
- * Cinsi zəiflikdən tam impotensiyədək, marağın və aktların azalması;
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Sidikdə və ya spermada qan;
- * Spermanın azalması və itməsi;
- * Kişi cinsi orqanının bəzən öyilməsi və balacalması;
- * Oğlan uşaqlarında cinsi orqanların (penisin və xayaların) inkişafdan qalması;
- * Hormonal və infeksiyon səbəbli sonsuzluq (kişi və qadınlarda);
- * Tala-tala və hərtərəfli saçların tökülməsi;
- * Gecə-gündüz uşağ və böyüklərdə sidik aktların pozulmaları; Enurez
- * 50 yaşdan sonra oynaqalarda və onurğada baş verən qeyri travmatik ağrılar və hərəkət çətinlikləri;
- * Seksual inamsızlıq, gərginlik və qorxu nevrozları.Yuxu pozğunluqları
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar.

D-r V.Səmədovun əsas tibbi prinsipi - keyfiyyətli və təkrarsız müalicə aparmaq üçün xəstəliyin əsl və bütün səbəblərini aşkar etmək zəruridir.

Qəbula yazılmaq və ünvanı öyrənmək üçün saat 11-dən 23-ə dek, (050) 213-88-05 nömrəsinə, **d-r Vaiz Səmədova zəng etmək olar.** Qəbul növbə ilə hər gün saat 12-dən sonra başlayır.



Bakıda mühafizəçilərlə mağaza işçiləri arasında dava - 13 nəfər həbs edildi

Daxili İşlər Nazirliyi Bakıda Mühafizə Xidməti əməkdaşları ilə mağaza işçiləri arasında baş verən qarşıdurma ilə bağlı məlumat yayıb. Nazirliyin mətbuat xidmətindən APA-nın sorğusuna cavab olaraq bildirilib ki, faktla bağlı Binəqədi Rayon Polis İdarəsinin istintaq şöbəsində Cinayət Məcəlləsinin 221.2.1-ci (xuliqanlıq - bir qrup şəxs tərəfindən törədildikdə) və 221.2.2-ci (xuliqanlıq - ictimai qaydanın qorunması üzrə vəzifəni yerinə yetirən və ya ictimai qaydanın pozulmasının qarşısını alan hakimiyyət nümayəndəsinə və ya digər şəxsə müqavimət göstərməklə törədildikdə) maddələri ilə cinayət işi başlanıb, istintaq aparılır.

Məlumatda qeyd olunur ki, hadisə ilə bağlı 13 nəfər saxlanılaraq istintaqa cəlb olunub. Hazırda onların ifadəsi alınır.

Mətbuat xidmətindən həmçinin bildirilib ki, hadisə zamanı polis əməkdaşlarından xəsarət alan olmayıb.

Qeyd edək ki, bu barədə ilk məlumatı iyunun 8-də "Qafqazinfo.az" saytı yayıb. Məlumatda qeyd olunur ki, "Riyad" Mühafizə Xidmətinin 20-yə yaxın əməkdaşı ilə Binəqədi rayonu, Mir Cəlal küçəsi 1 d ünvanında yerləşən "Safastore" mağazasının işçiləri arasında dava düşüb. Nəticədə mühafizə xidmətinin əməkdaşları mağaza işçilərini döyüb. Məlumatda o da qeyd olunub ki, bir müddət əvvəl sahibkar Azad-xan Xanməmmədov sözügedən mağazanı 1.5 milyon manata əvvəlki sahibinə satıb. Lakin bu günədək sənədləri rəsmiləşdirməyib. Əvvəlki sahibi isə pulu geri qaytarmadan mağazanın boşaldılmasını və geri təhvil verilməsini tələb edib.



Cümə söhbətləri

B ismilləhir-Rahmə-nir-Rahim!
 Bir neçə günə Qədr gecəsinin birinci əh-yasına qədəm qoyacağı. Əs-lində, çox önəmli bir gecəyə yaxınlaşırıq. Çox təəssüf ki, insanlar arasında hələ də Qədr gecələri ilə bağlı lazımi maariflənmə işləri getməyib. Bunun səbəblərindən biri də öz yanaşmamızdır. İnsan özü üçün hər bir şeyi adlaşdırıb bilən bir varlıqdır. Bəzən av-tomatik olaraq, o qədr Qədr gecələri kimi nemətlərin içində olur ki, tam surətdə bu gecələrin, saatların, dəqi-qələrin dəyərini dərk etmi-rik. Gözümüzü açandan bu nemətlərin içində olduğumuz üçün, bizim üçün adlaşdıyı üçün tam surətdə bu gecələ-rin, bu günlərin, bu saatların nə olmasını unuduruq.

İlk dəfə eşitdiyimiz zaman, ilk dəfə yaşadığımız zaman qəl-bimizdə olan o həyəcan indi ol-mur. İllər keçdikcə həm Rama-zan ayının, həm də Qədr gecələ-rinin formaca zənginləşməsinə baxmayaraq, məzmunca bir azalma, daralma baş verir. Biz bu gecələrə xüsusi önəm versək də, onu keçirtsek də, gecə əhya saxlasaq da, onun tam mahiyyə-tini, dəyərini verə bilmirik. Top-lumda da Qədr gecəsinin mahi-yəti, dəyəri ilə bağlı bilgi zəifdir.

Qədr gecəsi ilə bağlı ən mühüm sözü Allah Özü deyir

Varlıq aləmində müxtəlif ha-disələrin, müxtəlif baş verənlərin ayrı-ayrılıqda çəkisi və dəyəri var. Qədr gecələri ilə bağlı vəziyyət o qədər ciddidir ki, bu gecədə baş verənlər o qədər önəmlidir ki, bu gecədə olacaqlar Allah qatında o qədər fəvqəladədir ki, Allah Təala Özü bu barədə insana xəbər verir. Bəzən bu sözləri, mövzuları o qədər eşitməmiş, o qədər oxumu-şuq ki, bizim üçün adlaşdırıb, öy-rəşmişik, mənə, mövzu özü bir qı-raqda qalib, mətn özü kənarda qalib, amma biz onun təfərruat-larında dolarıq. Onun əhəmiyyəti-nə diqqət etmirik. Qədr gecəsi ilə bağlı ən mühüm sözü Rəbbimiz özü deyir: "Həqiqətən, Biz onu (Qurani) Qədr gecəsində nazil et-dik (Quran bütünlüklə, bir dəfəyə, feyz mənbəyindən birinci səma-ya, yaxud Peyğəmbərin (s) mü-bərək qəlbinə Qədr gecəsində nazil oldu. Sonra isə təcridlə birin-ci Peyğəmbərin mübarək qəlbinə və Peyğəmbərin (s) mübarək qəl-bindən də ümmətə çatdırıldı). Sən nə bilirsen ki, Qədr gecəsi nədir?" Göründüyü kimi, Rəbbimiz insan hidayəti üçün bənzəri olmayan, alternativ olmayan bir hidayət ki-tabı haqqında məlumat verir. Qu-rani-Kərimə etiqadı olan biri üçün

Qədr gecəsi - qarşıdakı ildə taleyin müəyyən olunduğu gecədir



Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
 İlahiyyatçı-filosof, İçərişəhər Cümə məscidinin imam-camaatı

görəcəyik ki, Qədr gecələri ilə bağlı artıq üçüncü bilgi verildə Allah Təala bizimlə bəşərin öy-rəşdiyi, anladığı, bəşərin dərk et-di, verdiş etdiyimiz məntiqdən fərqli bir məntiqə danışıq. Allah Təala bizim baxışlarımızı dünyada din adına təqdim olunandan kənara çıxardır və bizi ayrı mən-tiqə tanış edir. Bir gecənin min aydan üstün ola biləcəyini bizim diqqətimizə çatdırır. İnanan, diq-qət edən, səmimi qəlbə hiss edən, bunu yaşadan insan üçün Qədr gecəsi adı insandan tamam ayrı mənalan kəsb edir və ya et-məlidir. Bəzən toplumda insanlar öz sözünü əsaslandırmaq üçün deyirlər ki, bu, Quranda da yazılıb. Bəli, bu, həmin Quranda yazılan məsələlərdəndir, amma insanlar o qədər xəbərsizdirlər, o qədər maarifçilik işləri getməyib ki, bil-mirlər, ildə bir neçə gecə var ki, onların bütün il boyu müqəddə-rəti, vəziyyətləri, durumları bu gecə-lərə tənzimlənir, müəyyən olu-nur. Yalnız namazların, oruçlan-nın necə olacağı tənzimlənir, həm də maddi və mənəvi ruzilərin hamısı, tutum və qabiliyyətlərin, istedadların, həyatının bütün çal-larlarının taleyi burada həll olunur.

İnsanlar bundan ona görə qəflətdədir ki, dünyada hər şey insanın Allahla bu bağlantı-sını yığışdırmağa hesablanıb. Müxtəlif məşğuliyyətlərlə, əylən-cələrlə, maddi illüziyalarla 365 gün çalışılır ki, insanın Allahla ra-bitəsi kəsilsin, insan Rəbbin dər-gahında olmasını unutsun. Am-ma ildə bir gün var, Allahın bir inayəti var və əgər insan bu gü-nə, bu inayətə diqqət etsə - ruhi, fiziki, əxlaqi, psixoloji hər nəyi varsa, Rəbbi ilə təmas girər və Allah bəndəsi olar.

124000 peyğəmbər (ə) insanı ayılmaq üçün gəlib

İnsan gərək bu gecənin qədr-ini bilsin. Bu gecə varlıq aləmində bizim öyrəşmədiyimiz hadisələrin baş verdiyi gecədir. Məsullar-

dan (ə) buyrulur: "Mələklər Qədr gecəsi Yərə enirlər və Yer üzünə yayılırlar; möminlərin məclislərinə baş çəkirlər, onları salamlayırlar və onların duaları üçün "Amin!" deyirlər. Və bu vəziyyət dan yeri sökülənədək davam edir". Şeytan lənətləyin ən böyük uğuru budur ki, bütün günü, həftəni, ili, bütün ömrü boyu insanı məşğul edir. Sanki insan üçün bir yaşayış rə-smi cızır, bir norma müəyyənleşdi-rir ki, hər kəs həyatını buna uy-gunlaşdırır.

Müasir dövrün də bütün məsələləri məhz buna hesabla-nıb. Peyğəmbərlər (ə) də məhz buna qarşı söz demək üçün, in-sanı ayılmaq üçün gəliblər. Alla-hın yüz iyirmi dörd min peyğəm-bəri (ə) bunun müqabilində gə-lib. O tərəfdən insanı qəflətə

Bütün bunlarla yanaşı, Allah Təala bu bilgini bizdən əsirgəmə-yib, bizim başa düşə biləcəyimiz dildə bunu bizim diqqətimizə çatdı-rıb. Bircə bizim bundan feyz apa-raraq, faydalanmamız qalır. Bu gecənin də Qədr adlandırılmasının səbəbi budur ki, mələklər təqdir və talelərin müəyyən edilməsi üçün, xeyir və bərəkətin gətirilməsi üçün bu gecədə nazil olur.

"Bu, mənim təqdiratımın müəyyən olduğu gecədir" qənaətinə gəlmək

Bəli, ümumilikdə götürəndə bütün toplumda bu gecənin əhə-sini ayılmaq üçün gəliblər. Top-lumun böyük bir hissəsi var ki, bu gecənin nə olduğunu bil-mir, anlamır, o maarifçilik dalğa-

tövbə edək və bağışlanacaq. Göy-lər açıq, gecələr uyğun, ruhiyyə uyğun, vəziyyət uyğun. Bu ge-cələrdə hər bir şey həll olunur. Xüsusən aqibətlərimizin həll olunmasına diqqət etməliyik. Qüruru, mənəm-mənəmiyi kə-nara qoyub, həqiqi tövbə etməli-yik. "Allahım, mən çox pis vəzi-yətdəyəm, Sən inayət etsən, bəlkə düzəldim", - deyən insan, xilas olmaq, qurtulmaq baxımın-dan əməli ilə öyünən insandan daha şanslıdır.

Tarix göstərib ki, "hər şey qaydasındadır, namazımı qılı-ram, orucumu tuturam və s", - deyən, əməlinə arxayın olan in-san bir də ayılır ki, ilkin imtahan-larda ayağı bürdüyü və bədbəxt olub. Amma durumundan nara-hat olan, öz vəziyyətindən nara-

zı qalan, bu mənada bir gərginli-yi olan adam daha diqqətli olar, həyatın mahiyyətinin fərqi-də olar, gözləmədiyi yerdə, dərk et-mədiyi yerdə, hazır olmadığı yer-də imtahanların gəlib insanı haqlamasının fərqi-də olar.

İnsanın həmin o imtahanlar-dan çıxma bilməsi bu gecə həll olu-nur. Tutumumuzun vəziyyəti bu gecə həll olur. O imtahanlarda səbəblərin, faktorların, müqəddi-mələrin vəziyyəti bu gecə həll olunur. Allah Təala Özüne aid nə varsa - edib, rəhmətini inayət edib. Gecə - ən mübarək gecədir və bütün şərait də var ki, bizlər gəlib, tövbə edək və bağışlanacaq. Allaha bağlı nə varsa, O, təmin edib. Ay - ən mübarək aydır, ge-cə - ən mübarək gecədir. Əhya saxlayanlara xüsusən inayət edib ki, bu gecə əhya saxlasınlar.

İslamda özünə arxayınlıq dindarlığı yoxdur

Bəzən insanlar bu müvəqqə-ti dünyada uğursuzluqlara o qə-dər peşman olurlar ki, adam dəhşət-ə gəlir. Dünyada başına gələn uğursuzluğu o qədər böyüdü ki, o qədər faciəyə çevirir ki, adam məəttəl qalır. Amma özünün ger-çək aqibətinin müəyyənleşdiyi bir gecə barəsində heç düşün-mür. Düşünür ki, bəlkə də mə-nim üçün bir daha Qədr gecəsi olmayacaq. Hər birimiz adicə tele-fonlarımızın yaddaşına baxsaq, hər il zəng vura bilməyəcəyimiz adamların çoxaldığını görürük. Sən o adama bir il əvvəl desəyd-in ki, bu gecə Qədr gecəsidir, gəl ibadətə və s., o, deyirdi ki, hələ qabaqda bir ömür var, im-kanlar var. Amma həmin adam artıq həyatda yoxdur.

Bu, hər kəsə aiddir. Heç kəs arxayın olmamalıdır. İslamda özündən, əməllərindən razı olan, özünə arxayın olan dindarlıq yoxdur. Düzüdü ki, bizlər Alla-hın rəhmətinə ümidliyik, amma öz əməllərindən arxayın olmaq - gerçək qəflətdir və bunun Alla-hın rəhmətinə ümid bağlamağa heç bir aidiyyəti yoxdur.

Allahım, bizləri Qədr gecə-lərinin fəzilətindən fayda aparan-lardan qərar ver.

Allahım, təqdiratımızı Öz xeyrinlə bəzə.

Allahım, bizə bu gecələrdə tövbə və bağışlanma nəsis et.

Allahım, bizlərə Qədr gecə-lərində özümüzü düşünləri icra etməyi nəsis et.

Allahım, Zəmanə Sahibinin (ə.f) zühurunu təcil et. Amin!



MÜSAVAT

Son səhifə

N 123 (6737) 9 iyun 2017



Madrid metrosunda ayaqları aralayib oturmaq qadağan edildi

Madridin ictimai nəqliyyatında xüsusən kişilərin ayaqlarını geniş açaraq oturma qadağan olunub. Bu barədə lenta.ru saytı "The Local"ə istinadən yazıb. Madridin bələdiyyə nəqliyyat kompaniyası elan edib ki, metrolarda bu cür oturuşun qadağan olunması ilə bağlı xüsusi xəbərdarlıq nişanları qoyulacaq. Həmin nişanlarda ayaqlarını yetərincə böyük aralayib oturmuş və oturacağı sığmayan kişi fiquru əks olunub. Müraciətdə bildirilir ki, başqalarına mane olacaq pozada oturma qadağandır və bu, digər sənişlərin rahatlığına görə nəzərə alınıb.

Sözügedən qərarın qəbul olunmasına səbəb isə change.org saytında keçirilən yazılı səsvermə olub. Həmin səsvermədə Madrid metropolitenində hörmətsiz oturuşa qarşı etiraz və bu cür oturanlara qarşı cəza öz əksini tapmışdı. Petisiyada həmçinin qeyd olunurdu ki, "bu cür hörmətsiz oturma qaydasına görə başqalarının yeri zəbt olunur".

Eyni petisiya 2014-cü ildə Nyu-York və Sietl şəhərlərində də imzalanıb.

Yaş yarımliq qızını ilanın dişləməsinə razı oldu

Amerikanın Florida ştatında yaşayan bir qadın yaş yarımliq qızını kiçik, zəhərsiz ilanın dişləməsinə razı olub. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, qadın uşağın yemək masasının üstünə su ilanını qoyub və uşağının ona toxunmasını təmin edib. Videogörüntülərdən də görünür ki, ilana toxunmaq istəyən körpə dişləmə nəticəsində iki-üç dəfə əlini geri çəkir. Ana hərəkətini onunla izah edib ki, belə üsulla uşağının heyvanlardan qorxmasının qarşısını almağa çalışır. O, bu yolla övladını gələcəyə hazırlamaq istədiyini deyib.



Ananın adı açıqlanmır. Amma Amerikan mediasının yazdığına görə, anaya qarşı cinayət işi açılıb və uşağına qəddar davranışına görə lazımı

səviyyədə cəzalandırılacaq. Qadın özü məhkəmədə bildirib ki, bu üsul bütün uşaqların vəhşi heyvanlara toxunmasının qarşısını alır.

"Nəvəmi ölən qızımın qərninə qoyun"

"Daily Mail" qəzetinin xəbərinə görə, Scarlett Holyoake adlı 18 yaşındakı gənc qız 6 aylıq hamilə ikən dünyasını dəyişdiyi üçün anası qərribə bir tələb irəli sürüb. Anası həkimlərdən tələb edib ki, qızının körpəsini yenidən onun qərninə qoyub tiksinsinlər. Dərin ven trombozundan ölən 18 yaşındakı qız xəstəxanaya gətirildiyi zaman nəfəs almır, ürəyi döyünmürdü. Həkimlər Rocco adlı körpənin həyatını xilas etmək üçün Scarletti təcili şəkildə qeysəriyyə əməliyyatı ediblər. Amma son nəticədə nə körpəni, nə də anasını xilas etmək mümkün olub. Qızın Gayle De-Lacey adlı anası isə deyib ki, qızı ilə nəvəsinin eyni məzarda basdırılmasını, üstəlik, uşağı yenidən anasının qərninə qoymağı tələb edir: "Ayrı bir cənazə tələb edilməsi üçün Rocco hələ ki çox balacadır. İkisinin də sonsuza qədər bərabər qalmaları üçün Rocconun aid olduğu yerdə, anasının qərnində qalmasını istədim. Əminəm ki, qızım da belə olmasını istədi".

Ginekoloq Leila Hanna isə deyib ki, belə tələblə çox nadir hallarda qarşılaşsalar da, ilk dəfə başlarına gəlməyib.



Qulağı eşitməyən qadın musiqi yarışmasına qatıldı

Amerikanın Kolorado ştatında yaşayan qadın eşitmə qabiliyyətini 11 il öncə itirib. O, bu yaxınlarda "America's Got Talent" ("Amerikada istedadlar var") teleşousunda bir mərhələni keçib. Mendi Harvi adlı qız özünün yazıb-bəstələdiyi musiqili nömrə ilə çıxış edib. Musiqi nömrəsinin qısa videoxülasəsi CNN kanalında yayımlanıb.

29 yaşlı Harvinin sözlərinə görə, revmatik xəstəliyə görə eşitmə qabiliyyətini itirib. 4 yaşından bəri musiqi ilə məşğul olan qadın hazırda yaddaşının gücünə və vizual qabiliyyətlərinə güvənir. Amerikan qadın musiqinin nəqəratındakı bəzi məqamları vibrasiya vasitəsilə duymağa çalışır.



QOÇ - Ailə zəminində müəyyən xoşagəlməzliklər gözlənilsə də, bu, yalnız günün birinci yarısını əhatə edəcək. Nahardan sonra isə xoş təsadüflərlə rastlaşacaqsınız. Axşam qonaq getməyə çalışın.



BUGA - Bir qədər gərgin gündür. Özünü istənilən təzyiq və təhlükələrdən qorunulmuş. Haqqınızın tapdanmasına yol verməyin. Yeri gəlsə, bu istiqamətdə sərt mövqə də nümayiş etdirin.



ƏKİZLƏR - Risk etməkdən qorxmayın. Amma bilin ki, bu riski hansı məqsəd uğrunda edirsiniz. Başınızı qoruyun. Ulduzların düzümü şəxsi büdcənizdə müəyyən artımların olacağını bəyan edir.



XƏRÇƏNG - Məqsədlərinizi reallaşdırmaqda tənbellik edirsiniz. Bu isə Göy qübbəsinin xoşuna gəlmir. Özünüzdə təpər tapın. Hər adama bel bağlamayın. Çünki bu dövrdə heç nə boş-boşuna əmələ gəlmir.



ŞİR - Bu təqvim bürcünüz üçün həftənin ən düşərli günü kimi dəyərləndirmək olar. Ələlxüsus da əməkdaşlıq zəminində uğurlu məqamlarla rastlaşacaqsınız. Sizə aid olmayan işlərə müdaxilə etməyin.



QIZ - Astroloji göstəricilər nə qədər yeni simalarla rastlaşsanız, bir o qədər nailiyyət qazanacağınızı bəyan edir. Əgər işlə bağlı məşğul deyilsinizsə, axşam mütləq qonaq gedin.



TƏRƏZİ - Maddi firavanlığa qovuşmaq üçün geniş imkanlarınız var. Boş oturmağa çalışmayın. Pul qoxusu gələn istənilən ünvan və şəxsə müraciət edin. Qeybətçil adamlardan uzaq olun.



ƏQRƏB - Təzadlı bir gün yaşayacağınız gözlənilir. Ulduzlar sizə qarşı bir neçə istiqamətdən təzyiqlər olacağını, buna baxmayaraq, perspektivli təkliflər alacağınızı bildirir.



OXATAN - Sevgi münasibətlərində bir qədər anlaşılmazlıqlar mümkündür. Çalışın ki, bu amil mübahisə həddinə çatmasın. Səhvlərinizi etiraf etməyi bacarın. Bunun sizə yalnız xeyri dəyə bilər.



OĞLAQ - Müntəzəm surətdə rastlaşdığınız şəxslərlə davranışlarınıza fikir verin. Özünüzü mehriban aparın. Qabiliyyətsiz adamlarla ünsiyyəti səngidin. Varlanmaq üçün imkan qazanacaqsınız.



SUTÖKƏN - İxtiyarınızda olan bu əsrarəngiz təqvimdə daha çox səhhetinizə fikir verməlisiniz. Nahardan sonra isə işgüzar sövdələşmələrə başlamaq, yeni əlaqələr yaratmaq xeyirlidir.

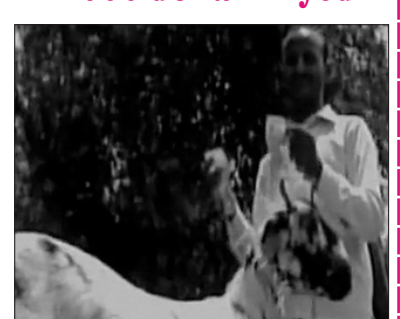


BALIQLAR - Şəxsi həyatınızda önəmli dəyişikliklər etmək istəyirsinizsə, bu gündən maksimum bəhrələnin. Aldığınız təklifləri düşünmədən rədd etməyin. Axşam təzə xəbərlər gözlənilir.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Ac keçi sahibinin 1000 dollarını yedi

Hindistanda ac keçi sahibi olan fermerin körpic almaq üçün saxladığı bir dəstə pulu yeyib. Bu barədə "Hindustan Times" xəbər verib. Fermer Sarveş Kumar Pal hamama girib və qapının dəstəyindən cibində 66 min rupi (təxminən 1025 dollar) olan şalvarını asıb. O, yuyunduğu vaxt həmin şalvarı ac keçi tapıb. Hamandan çıxana qədər keçi 960 dollara qədərli tam yeyib, qalanını isə istifadəsiz vəziyyətə qoyub. 4 mayda isə məlum oldu ki, Kolumbiya sakini 90 ədəd yüz dollarlıq yeyib ki, onu vətəndaş nikahında olduğu və ayrılmaq istədiyi həyat yoldaşı ilə paylaşmasın.



Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.